

Debrecenből kéne venni?

T. Szűcs József - 2021-12-06 11:52:12

fotó: MTI/Czeglédi Zsolt

Hogy Debrecennek az lesz, az valószínűbb. Még akkor is, ha a most betervezett termékei nem lesznek olyan kelendők a nagyvilágban, sőt idehaza sem, mint ahogyan vezető posztokon lévő politikusaink előszeretettel hangsúlyozzák. Például Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter, akinek persze tevélegesen résztvevőként hivatalból eleve dicsérmie kell a portékáját. Szóval, [szerinte](#) „az orosz vakcinára világszerte nagy a kereslet, így Magyarországnak komoly gazdasági érdeke fűződik ahhoz, hogy kivegye a részét a készítmény gyártásából, és ezáltal globális piacra lépéséből”.

Ugyanakkor éppen a múlt héten jelent meg a napi.hu rendkívül alaposnak és kiegyensúlyozottnak tűnő összeállítása az orosz vakcináról, s ennek már a címe is sokatmondó: [„Kudarc lett a Szputnyik gyártása. Oroszország új ellenségeket gyűjtött”](#). Tehát értsük jól! Nem maga az oltóanyag vallott kudarcot, hanem az a politikai törekvés tépázta meg a hírnevét, amely propagandacélok érdekében háttérbe szorította a gyógyszer eredeti rendeltetését. *„Sajnos a Szputnyik propagálói még mindig nem ismerték el, hogy a gyógyszerrel kapcsolatban tényleges biztonsági vagy hatékonysági problémák merülhetnek fel, nemhogy adatokat szolgáltatassanak az aggályokat jelző szabályozó hatóságok kielégítésére. Ez a hozzáállás aláássa a közvélemény vakcinába vetett hitét otthon Oroszországban és külföldön egyaránt. Azok az országok, amelyek eredetileg a Szputnyik V használatát tervezték, a gyártási és szállítási késedelmek miatt kénytelenek voltak máshová fordulni. Ezek a késedelmek közvetlenül befolyásolták ezen országok azon képességét, hogy felajánlják a második adagot, amelynek laboratóriumban történő összeállítása bonyolultabb. A világ egyes részein a közegészségügyi szervek azt javasolták, hogy a gyártási hiányosságok miatt kísérletezzenek a Szputnyik V első adagjának egy másik vakcina második adagjával való keverésével.”*

fotó: MTI/Komka Péter

A [Carnegie Intézet friss elemzése](#), amelyre a magyar gazdasági portál ismertetése alapul, tehát korántsem támasztja alá a magyar miniszter szavait. Sőt! Éppen az ellenkezője igaz. Mint fentebb olvasható, az orosz szállító sokszor nem tudta idejében biztosítani a kétkomponensű vakcina második - bonyolultabb gyártási technológiát igénylő - adagját. Ezért több ország a Szputnyik második adagja helyett inkább átállt egy másik oltóanyagra, s lemondott az orosz termékről.

Mindazok után, ami a Szputnyik eddigi pályafutását kísérte, nagyon nehéz elhinni, hogy bő egy év múlva olyan reputációt szerezne, amely nyomán kapkodnának a Debrecenben gyártott orosz vakcina után. Szakmai források szerint éppen ezért fejlesztették ki a Szputnyik Lightot, amely egykomponensű koronavírus elleni oltóanyag. Az adenovírus-alapú vakcina az itthon már engedélyezett, de az Európai Unió legtöbb országában még nem elfogadott, kétkomponensű vakcinával azonos elven működik. *„Míg az eredeti kétdózisú orosz vakcina hatékonysága a klinikai vizsgálatok szerint 91 százalék, az egydózisú 70 százalék körüli védettséget nyújt. Ezért csak emlékeztető oltásnak szánják.”* ([nepszava.hu](#))

Tehát Oroszországban megerősítő oltásként használnák. „Csupán” az a gond, hogy a Szputnyikkal szemben kialakult, egészen pontosan a politika által generált bizalmatlanság miatt kiemelkedően kevesen kérték az eredeti oltáspárt. Így inkább helyette próbálják adni.

fotó:

Biztos nem véletlen a nemzetközi közvélemény és maguk az oroszok szkepticizmusa. „A

legszigorúbb nemzetközi vizsgálatok összetett engedélyezési folyamatokat alkalmaznak, amelyek előírják az átláthatóságot, megkövetelik a kérelmezők számára a hatékonyságra, biztonságosságra és gyártási képességekre vonatkozó részletes adatok átadását, és a tudományos és szabályozási felülvizsgálatok részeként további adatokat kérnek. Az új gyógyszerek engedélyezésének késedelme világszerte gyakori, de a Szputnyik V nyugati versenytársai viszonylag gyorsan átvészelték ezeket a folyamatokat.”

De mi okozta a szakmai megoldásai alapján úttörő jellegű orosz oltóanyag kálváriáját? „2020 augusztusában Oroszország volt az első ország, amely bejelentette a Covid-19 vakcina kifejlesztését. De a fejlesztői a moszkvai Gamaleja Intézetben eddig tisztázatlan okokból csak lassan osztották meg a tudományos adatokat a nemzetközi szabályozókkal és kutatókkal. Ez kétségeket ébresztett az általuk különböző időpontokban állított 91-97 százalékos hatékonysággal kapcsolatban. Pedig valójában sikertörténetet is lehetett volna az orosz oltás, most viszont sem piaca nincs, sem bizalom arra a világban, hogy érdemes lenne megvásárolni.” (napi.hu)

fotó: Dede Tamás

Mindezek alapján erős kétség merülhet fel affelől, hogy éppen a majdani Made in Debrecen változat fogja ezt a szkepticizmust feloldani. Amely kiváltó okait a Napi részletesen elemzi, s ezeket ugyancsak komolyan kell venni, hisz ehhez képest „még a kínai egészségügyi szabályozók is elismerték, hogy 'a jelenlegi (előltvírusos) vakcinák nem rendelkeznek túl magas védelemmel'. Pedig a Magyarországon is alkalmazott Sinopharm- és Sinovac-oltásokat már rengeteg ország használja.”

QDEBRECINER.HU

LÁTJUK. HALLJUK. KIMONDJUK.

Rajtad múlik! Kattints a képre! fotó: Debreciner

Nem hagyhatjuk ki, hogy a nemzeti oltóanyaggyár másik fő terméke lehet az említett kínai vakcina. *„Megállapodás született arról, hogy a Magyarországon jelenleg építés alatt álló Nemzeti Oltóanyaggyár alkalmas lesz a koronavírus elleni kínai vakcina előállítására is, ami nagy stratégiai előnyt jelent majd az ország számára - jelentette be Szijjártó Péter. Hozzátette, hogy folytatódni fog az együttműködés az oltóanyagok terén, Magyarországon átveszik majd a Sinopharm teljes gyártási technológiáját, és ez fontos előny, ugyanis a világon folyamatos lesz a kereslet a vakcinák iránt.”* ([portfolio.hu](https://www.portfolio.hu))

Igaz, ezt pár hónapja mondta, de egyértelműen a jövőbeni debreceni termékekre vonatkoztatta. Nos, amennyiben változatlan, bár inkább romlónak mondható megítélés fogja kísérni a kínai vakcina elhelyezését a nemzetközi piacon, akkor annak itthoni gyártása sem tűnik felhőtlen sikertörténetnek. Hisz akkorra már azok a szegény, elsősorban afrikai országok vagy azok, amelyek fizetni ugyan tudtak volna, de akkor nem jutottak máshoz, vagy amelyek politikai okokból választották a kínait, egyaránt válogathatnak majd (a gyártási kapacitások tükrében) a szinte kifogástalan szakmai eljárásokon keresztülment és hatékonynak bizonyult „nyugati” vakcinák között.

„A Szputnyik V támogatói és az orosz állam által irányított propaganda-apparátus - írja a Carnegie a jelentésében - ahelyett, hogy egyenes válaszokat adnának ezekre a kérdésekre, többször is megpróbálták bemocskolni a nyugati vakcinák hírnevét.”

A gyógyszer hatékonysága szempontjából ez a - mostanában Magyarországon ugyancsak szokásos - „visszavágás” ugyan másodlagos. De abból a nézőpontból korántsem, hogy elsősorban a politikai ösztönzésű titkolózás és propagandaigény okozta, illetve okozza e pillanatban az orosz oltóanyag vesszőfutását.

fotó: MTI/Rosta Tibor

Azt sem tekinthetjük különösebb külpolitikai vagy szakmai sikernek, hogy megkapjuk a Szputnyik gyártási jogát. Merthogy az említett otthoni gyártási problémái miatt Oroszország már jóval előttünk kereste az előállítás külföldi lehetőségeit. Néhány országban (ez volt a kevesebb) sikeresen, más helyeken alaptalanul, reménytelenül, hisz a „kinézett” országok eleve nem voltak képesek ilyen

technológia fogadására.

Mi a jelek szerint azok leszünk, s ez örvendetesnek mondható. Ám akad még egy tényező, ami alaposan lehűtheti elvárásainkat. Ez pedig az, hogy a két keleti vakcina kikísérletezése óta vírusmutációk tucatja alakult ki. A delta tarolása megmutatta, hogy mire lehet képes akár egyetlen új változat. S ki tudja, egy év alatt milyen vírusváltozatok alakulnak még ki és terjednek el viharos gyorsasággal világszerte. Szerencsére az eddigi oltóanyagok, igaz, hatékonyságuk az újakkal szemben egyaránt csökkent, eddig legalább a legsúlyosabb következmények ellen jó arányban hatásosnak bizonyulnak.

Ugyanakkor eddig semmilyen szakmai kör vagy fórum, kutató szakember sem merte azt állítani, hogy jövő ilyenkor szintén azok maradnak a ma még csak elméletben létező Covid-változatokkal szemben. Márpedig, ha a debreceni gyár olyan hatóanyagok mellett kötelezi el magát, amelyek akkor már nem hatnak, vagy csak alig, akkor az egész beruházás szakmai megalapozottsága megkérdőjelezhető. Amit alighanem csakis azzal lehet elhárítani, ha olyan belső infrastruktúrát lesznek képesek kialakítani, amely az egy esztendő múlva hatékony oltószerek adaptálására és gyors gyártására is képes lesz. Legyenek azok keletiek vagy nyugatiak. Ha nem egy ilyen, a technológiai változások azonnali követésére alkalmas gyár épül, akkor az óhatatlanul raktárra kerülő, eladhatatlan terméket fog termelni. S az üzemnek, illetve termékeinek így nem lehet sok tevéleges szerepe a járvány (akkori) megfékezésében. Pedig talán ez lenne, lett volna az egyedül elvárható célja, amikor a létrehozásáról döntöttek.

T. Szűcs József jegyzetsorozata itt olvasható: [MÁSİK FŐVÁROS.](#)

**CSAK veled együtt működünk. [Támogasd előfizetéseddel a Debrecinert!](#)
1 (egy!) ezer forint csak havonta. Köszönjük!**